

Mo utswa ya Kooši ^{Rekama} Mokopane, le di
Witlam Gwengwe
30 3080
Noortrekkers e thomileso ka sona
New Makopane work with the Boers started
19/6/62
421 8/1
PP.1-5

Le ne lebélêla mo bohelaung
re bona xore taba ye ngwe le ye ngwe e na
le mathomo e bile e na le mabêlêlô a yona
Byale so nyakêsa xore motho a ngwale ditaba
tê tša ntwa ye, ka mo e thomileso ka le ka
mo e fedisitweso ka xona

Re tseba xore Kooši Maraba, Kavû
ya thatibêlê o ve a axile motae wa xaxwê
thutong ya thaba ya Mathloholo (Sandrivers, mts.),
xomme zelô ja ve so tsebya ka la xore ke
xa - Sebete. So ile ka tšatši le lengwe, xa mahubi
a banna a hlatlosa swa kwewa mokooši o
moxolo. Banna le ba kxalabyê ba ve banna
le Kooši mo Koorong. Xe ba e kwa mokooši
wo ba rata so tseba xore e ka va o tšwa kae,
le xona o hlabya ke mang. Xe ba isa mahlo
khoa le kowa ba bona makoloi a panwê
dipholo a e tla moteng, xomme pèrê e
kitima pele. Monna wa lekxowa a ve a jhla
so Kooši le banna ba yona, ya ba o a dumediša.
Kooši ya modumela. Xe a se no dumediša, a
ba a kopîa Kooši, xore ba panolê mo moteng
wa xaxwe. Kooši ya dumêla, dipholo tša jo
panolwa, monna wa lekxowa a ve a laêla
~~lekxowa~~ Kooši se šala a bona dikoloi tša
bona, kaxobane bona ba ve ba e ya so teoma
xomme mo dikoloing so ve so šala basadi le
vana vela. Le taba ye Kooši a e dumêla

Mosekare o moxolo se makxowa e
banna a šetê a sepetê xomme mo makoloing
so šetê bona va-sadi le vana Kooši a laêla
xore so tšiwê so yona kaviki ya "Kommandant".
Xe e tšerwe Kooši ya namêla, banna bona ba
o xosa. Basadi ba makxowa se ba bona se
se dirwa so ba seke ba rata so bona thêlago.
Ihe moka se vanna ba bonu ba boa ba ba
notša se se direxileso. Banna bona se e kwa
se se direxileso ba se hlwe ba sa senya sebaka
ba jo notša Kooši so itotšô so lwa le bona,
byale ka ve a ba nyaditê a nametê kaviki
ye a beo a se na tšwanêlo ya so e namêla.
xaxwê ba jo thakxowa a tloca moteng wa
namêla thaba ya mathloholo,
(Phana) P.T.O

In reply please quote
By Deansording vermeld word.

MINUTE

No.....

UNION OF SOUTH AFRICA. UNIE VAN SUID-AFRIKA.

OFFICE OF THE.....
KANTOOR VAN DIE.....

308

.....193.....

K34/62

Komme sa swahlama le thoma core kea tsa
 tsa swa kwala sethunya jela. Re kwa sobane
 makxowa a thunthsa ka dithunya tse di
 hlahlwetseo ka mesidi Matibele se ba e kwa
 medumo ya dithunya tse di hlahlwetseo
 ka mesidi, ba e hlahlwa ka matlong. E
 nile sa meso e sa makxowa a thoma
 se hlahlwa dikolo komme swa nama swa
 e sa, ho shlela motse wa Matibele, ba
 lwetsa se setse ba lekalabye le kroosi, baswa
 ka moka ba thabane, ba swara ullo yela
 va e volaya. Kroosi se e bona polao ye ya leka
 se thaba eupa makxowa ba mohlaba
 serope ka kolo kroosi se e bona se se direleko
 ya iposetsa mo ma kxoweng, ka sobane a
 nile o thaba se se serwa ke masosi a
 mangwe. Makxowa a mohlaba yela ruri,
 komme se a seno volaya maraba a ya
 moletsi mo le xona ba volailwa kroosi
 ya xona, yona se se tsebe core e be e
 volaelwa eng.

Kroosi Kekana (Mokopane) le Kroosi
 Mapela se ba seno kwa sobane kroosi maraba le
 kroosi ya moletsi ba volailwe ba tuka boale. Kekana
 le yena Mapela ba dira mara a se o tla makxowa
 se a di Voortrekkers. Re kwa sobane ba napa va
 roma motho Modimolle mo ba tsebe core makxowa
 a dutse nthse. Ba vola makxowa core va thwengwa
 ke ditlon komme va a kopela core a ka se va
 thusi ka se di volaya. Makxowa se ba kwelle
 taba se ba thabane kudu. Ba dira ka byakho

go thusa ~~...~~ bas ba thwenywaso ka ditlow.
 go thusa ~~...~~ a tloca Modimolle
 ('Middelfontein') e be e le belotwanyana jela comme
 moetapele wa vona e Potgieter. Makosi a
 makoswa a tloca a 'Kosikona' sebepi se kosa
 go kopotwe ditlow jela. Ba sepela matsatanyana
 va fihla naxeng ya Mokopane. Re kwa sobane
 va ile va fihla mosate se letšatši le dihela comme
 Kosi Mokopane a ba laela sore va shutše vijale
 kasa va lapile comme e ne ditlow o tla va bontha
 xa boselē. Ka boselē makoswa a nyaka go volaya
 ditlow comme va nyaka sore kosi a ka va
 bontha mo di veso xona. Kosi yena a laela sore
 va se ke va jela pelo byaloka xa a tlo va bontha
 tšona xa letšatši le rutletše Kosi ya laela banna
 va yona sore va tsel matata va apare, comme ba
 tsel marumo va a rife e be a makopana sore
 ba re se va a fihlele ka mo matateng a se ke
 a vónala. Banna va dira byalo le va geditše go
 dira ka tello ya kosi, kosi ya va votsa sore va
 tsel ditshelau tša go nōna va di ise go makoswa
 Ba di isa. A re le ne va sa hlokometše dintu
 tse le va sware le va volaya. Ba ile se va isa
 dintu tse, va ne va sa tla kofana va votsa
 'Kommandant' sore' npho tša saswe tse di tiwaco
 Kosing si di. Makoswa le a vóna dintu tša
 go nōna, a tloca dikoloing a va a tloela le
 ditlunya mo dikoloing. 'Kommandant' a rata
 go ilboea kosi ka botho byo a motdirletšeco
 vóna. A roma yo mongwe wa vahlantra va
 saswe go tšisa letšela la 'Khalikho' sore a tle
 a sešelē kosi. Letšela la tšišwa. Le Kommandant
 a re ke le kšela, botho a ve a mo lōka
 lerumo

Banna va bangwe se va vóna se
 se direxileco, yo mongwe le yo mongwe va
 swara inakoswa a se va a volaya. Re
 kwa sobane yo a thosuleco a fihla dikoloing
 a va a xakwa ke kamo se-thunya se
 thuntšwaco ka xona. A tšea vokatšele a
 voiša kamonaco a ve a ipolaya e sale
 yena ka noši. Ba jetsa makoswa xa iloka
 le le epholoxaco

Phaya P.T. O

Banna ba Mokopane se va feditse se
 Volaya makowa va sephala dipholo. Ba hwetša
 vadiša va tšona va nile va robetše Ba volaya
 va hiveditšesae le makowa va lesa bangwe
 ka vōna. Ba tšea dipholo ba leka se dipana.
 Ke se va ve ba sa tshe kamo di panwany
 ka tšona va tšea dikaloi va di fisa, va tloša
 le dipholo jela. Basimane bala va se lešwa
 va thōaba va ba fihla modimolle se se direxilexo
 Modimolle va vōša makowa se se direxilexo
 Makowa se va e kwa taba ye ya polae
 ya makowa a xabo vōna, va rata xore e ka
 kxōna kxōši Mokopane a utlušwe bohloko
 Ba tloša e le sehlopha sa vōna ešya va
 nile se va fihla sa Mokopane va hwetša
 matêbêlê a thsabetse thabeng. Mo thabeng
 ye va thsabetšeng re kwa sobane e be e na
 se lepsika la phaphathi, zomme va namela
 lepsika le va dula xodimo sa lona. Do thwe
 lepsika le, le ve le namelwa ka modi wa sehlaré
 sa moumo. Se makowa a fihla a sitwa xore
 a ka namela kae. Se a re a ya namela Matêbêlê
 a a ušetse ka mapsika. Makowa a ile se
 a šetše a nyak'o jekelwa ke thšepō, ya e va a
 swara monna yo mongwe, va umotšisa
 ka mokowa o lepsika le namelwang ka
 tšona, yena ka vaka la se thšaba se lwa a va
 vōša do nile sa se setše se nile 'jse - jse', se
 le lepsisi moxohle le matêbêlê a šetše a
 robetše makowa a namela lepsika
 Matêbêlê a ile se a phaposa borokong a
 hwetša vountš' bya makowa vo šetše vo
 nametše. Ke mo ba bangwe se va vōna se
 se direxilexo va iphekametša ka masasca
 va e lwa kxōši le vanna va bangwe
 le basimane, va va ratilexo se lwa va
 lekile va ema va jo hlabana sena,
 makowa a va a thšaba

Makowa se a thšabile Matêbêlê
 a polosa thabeng zomme a ipoëlêla masasca
 a vōna. Se makowa a seno vōša moxaso
 xwa e va lekhutšo lebakanyana jela. Matêbêlê
 a sa Mokopane le a sa Mopela va thōma
 se volaya makowa ka mokowa o sa
 lokang. Do thwe va ve va balalêla mo
 pateng e kxolo ya se ya Polokwane. (Pietrusburg)
 E re sa lekwana le ka kariki. va le hlasele
 va le volaye. Ba dira byalo le vaka le telele.

Makxowa a ile a tla va lemosa, va re
 zo volaya lekaowa, ze e le la monna xova
 mosadi va tsee ditadu va di vofelele sehlang
 hlengxa pata, xova ze e le mosadi va tsee
 roko va e dire vyaloka ditadu. Monna yo
 mongwe wa lekaowa-Maetle a lemosa
 taba ye xomme a e votsa makxowa a
 mangwe

Ka nako ya makxowa a tla ka
 vonntai, va lwa le kxosi Mokopane le yena
 Mapela. Ba va jenywa. Maxosi a a mabedi
 ze va vona xore va jentwe, va thabela
 thabeng, sethoba kamoka. Le xona thabeng
 a va latelela. Ba tsena leweng Makxowa ze
 va vona zo le vyaloka va tsee mapika, va thabela
 vyaloka, xomme ba thabela matelani a le
 kaxare a bolawa ke kxatelanō ya moya.
 Lewa le ~~le~~ lewa le tsebya ka xore ke Xwasa
 Le lehošo ze motho a e ya mo le leng
 nthse o sa kxona zo vona marapo a batho
 Lona lewa le le sa xopolwa kudu ke
 Matelani. Ze e utwa yona ya jediswa ka
 yona thsela ye.

End. 5. 308.